

enkelte Deltagere, men derfra er det farligt at slutte, at det ogsaa er nyttigt i alle andre Tilfælde. Det ærede Medlem sagde: Andelsmejerier, Slagterier o. s. v. „O. s. v.“ det er baade en ubestemt og meget omfattende Betegnelse, og jeg tror, det var et stort Gode og en meget vigtig Ting for det danske Landbrugs ledende Mænd at faa undersøgt Begrebet „o. s. v.“ i dette Forhold, saaledes at man ikke gaar længere ud med det solidariske Ansvar end til de Institutioner, hvor solidarisk Ansvar er naturligt og nyttigt og heldbringende, for der er ogsaa Steder, hvor det kan være det modsatte.

Det ærede Medlem Hr. Aksel Jensen beklagede, at man i Lovforslagets § 102 havde foreskrevet, at „til Brug under Laanesagerne Behandling kan Direktionen kræve gratis Udskrift af Pantebogen, Udlaan af Vurderingsforretninger hos Kreditforeninger, Sparekasser og lignende Pengeinstitutioner samt Attest for Ejendomsskyldvurdering og Skatter, Bygningsattester, Brandpolicer m. v.“, og sagde, at dette kunde medføre store Omkostninger for de Institutioner, hos hvem der skulde laanes, og det skulde jo saa betales af dem, der holder saadanne Institutioner oppe, og det var uretfærdigt. Jeg kan ikke se, at det kan komme til at koste Kreditforeningerne nogen Ting, at man fra dem laaner Vurderingsforretninger, der ligger i Kreditforeningen. Det koster ikke videre Ulejlighed, naar man faar et Brev, om man vil være saa venlig at laane en Vurderingsforretning til Krisehypotekfondens Bestyrelse, saa at lede den op, lægge den i en Konvolut og sende den af Sted. Det koster kun 10 Ø., hvis det er indenbys Porto, og man kan ogsaa udmærket godt sende et Bud med den, eller Krisehypotekfondens Bestyrelse kan selv sende Bud efter den, saa kommer det ikke til at koste Kreditforeningen en eneste Øre. Den Bestemmelse tror jeg ikke, der er nogen Fare ved, § 102 vil ikke kunne ruinere nogen Kreditforening, jeg tror derfor ingen Grund der er til at ændre ved den. Men det er for øvrigt rigtigt, at vi skal spare i Administrationen af Kreditforeningerne, i Administrationen af Staten, og at vi skal spare alle sammen i vort private Liv for at bringe vort Samfund fremad, og det er vi ganske overordentlig ivrige efter i det Parti, jeg tilhører. Men hvis vi letter Skatterne paa faste Ejendomme, hvad vi jo bør gøre, hvis de er blevet for høje, saa maa man dog passe paa, at det ikke fører til, at forgældede Folk, som faar lettet deres Skatter, laaner paa ny, for saa bliver jo blot Gældsbyrden saa meget større og de økonomiske Vanskeligheder, hvis det

dog ikke gaar for vedkommende, saa meget værre; men det skal ikke være nogen Udtalelse mod Skattelettelse der, hvor det kan lade sig gøre. Der er jo da ogsaa nogle af de Skatter, som hviler paa fast Ejendom, som formodentlig maa gaa ned med selve Prisfaldet, men ved Lovgivningsforanstaltninger tror jeg, det vil blive svært at faa nedsat Skatten, saaledes at det kan komme det betrængte Landbrug i nogen videre Grad til Hjælp i den Krise, som vi nu er ude i, og som dog forhaabentlig ikke vil blive alt for langvarig. Det, det kommer an paa i disse Tider, er at faa nedbragt Gælden og derved lettet Renten.

Det ærede Medlem Hr. Bording bad, om han ikke maatte faa nærmere at vide, hvad der mentes med „kriseramte“ Landbrugere. Jeg tror, vi opfatter det paa omtrent samme Maade. Under „kriseramte“ falder naturligvis ikke Spekulanter, som det ærede Medlem nævnte, eller de, der har haft Ejendommene før Krigen og oplevet den gyldne Tid. Det, der tænkes paa med kriseramte Landbrugere, er fornemmeligt Landbrugere af den Slægt, som skulde sætte Bo i de Tider, vi har haft med den lave Krone, og som nu bliver haardt ramt af en modgaende Konjunktur ved Kronens Stigning.

Det ærede Medlem Hr. Bording spurgte mig, hvad det var for en Værdi, der kunde belaaes indtil 75 pCt. Jeg mener, at det er den Værdi, hvortil Udvalgets Medlemmer vurderer Ejendommen til Laaneefterretning. Den gamle Vurderingsforretning for Laan i Kreditforeninger kan være vejledende, og det kan være nyttigt at sammenholde den med den Vurdering, som Udvalgets Medlemmer foretager, men de maa foretage en Vurdering. Der skal være tre Direktører, og den ene af disse Direktører maa ogsaa til Tider kunne rejse ud og være med til saadanne Vurderinger, og de kan ogsaa have en Inspektør, som kan kontrolere Vurderingerne. Det, man maa haabe, er, at saadanne Laan kan hjælpe den gældbundne Landbruger, saaledes at Pengene kan komme tilbage ved hans dygtige Arbejde, hvis Krisen letter og drager væk. Den ligger jo endnu som en tung Tordensky over det danske Land, men vi maa haabe, at den ikke vil blive alt for langvarig. Og hvem skal betale? Ja, at de, der har tjent paa Valutapolitikken, kommer til at betale her, er talt ganske ud af mit Hjerte, og det ærede Medlem Hr. Bording ved jo, at vi i det radikale Venstre vedblivende er villige til at stemme for en saadan Formueafgift som den, der blev foreslaaet af det socialdemokratiske Ministerium i Fjor.